

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Brandeta Hryniewicka
Sędziowie	SSA Andrzej Ulitko SSA Jerzy Szczurewski (spr.)
Protokolant	Magdalena Zabielska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku – Beaty Kwiećkowskiej – delegowanej do Prokuratury Apelacyjnej

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2015 r. sprawy:

1. **K. N. s. A.** oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 275 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
2. **M. Ż. s. A.** oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 275 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
3. **Z. Ż. s. W.** oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 275 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
4. **T. N.** oskarżonej z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 19 listopada 2014 r. sygn. akt II K 14/14

I. uchyla wyrok w zaskarżonej części w zakresie czynu przypisanego w pkt. I części dyspozytywnej w stosunku do oskarżonych K. N., M. Ż. i Z. Ż. i w tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce;

II. utrzymuje w mocy w pozostałym zakresie wyrok w zaskarżonej części przy czym apelację obrońcy oskarżonej T. N. uznaje za oczywiście bezzasadną;

III. zasądza od Skarbu Państwa tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym kwoty po 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym kwoty po 138 (sto trzydzieści osiem) złotych tytułem podatku VAT na rzecz adw. J. P. obrońcy oskarżonego Z. Ż. i adw. D. O. obrońcy oskarżonej T. N.;

IV. zwalnia oskarżoną T. N. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w części jej dotyczącej.

UZASADNIENIE

K. N., M. Ż. i Z. Ż. zostali oskarżeni o to, że:

I. w dniu 12 grudnia 2013r. w O. na stadionie przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu dokonali rozboju na osobie A. G. (1) w ten sposób, że działając w sposób bezpośrednio zagrażający życiu pokrzywdzonego, używając przemocy poprzez zadawanie pokrzywdzonemu ciosów pięściami i kopanie po całym ciele, w wyniku czego doznał on pęknięcia nerki prawej przechodzącego przez całość grubość nerki z rozległym krwiakiem zaotrzewiowym wokół nerki wymagającym operacyjnego jej usunięcia, krwiaka podskórnego okolicy czołowej, stłuczenia klatki piersiowej po stronie prawej, co spowodowało chorobę realnie zagrażającą życiu w rozumieniu art. 156§1pkt2kk, doprowadzili go do stanu bezbronności, a następnie zabrali w celu przywłaszczenia portfel z zawartością dowodu osobistego i prawa jazdy wystawionych na nazwisko pokrzywdzonego oraz telefon komórkowy marki (...), buty i skarpetki łącznej wartości 542zł na szkodę A. G. (1)

tj. o popełnienie czynu z art. 280§2kk w zw. z art. 156§1pkt2kk w zw. z art. 275§1kk w zw. z art. 11§2kk.

Z. Ż. i N. P. zostali oskarżeni o to, że:

II. w dniu 8 grudnia 2013r. w O. przy ul. (...) na terenie stacji paliw (...) działając wspólnie i w porozumieniu dokonali kradzieży z włamaniem do automatu do gier zręcznościowych w ten sposób, że pokonali zabezpieczenia automatu do gier a następnie zabrali w celu przywłaszczenia pieniądze w nieustalonej kwocie na szkodę firmy (...) Sp. z o.o. w z/ s w W.

tj. o popełnienie czynu z art. 279§1kk

- przy czym N. P. czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo podobne

tj. o popełnienie czynu z art. 279§1kk w zw. z art. 64§1kk

T. N. została oskarżona o to, że:

III. w dniu 15 grudnia 2013r. w Szpitalu Specjalistycznym w O. nakłaniała świadka A. G. (1) do składania fałszywych zeznań w sprawie 3Ds.(...) mających służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym,

tj. o popełnienie czynu z art. 18§2kk w zw. z art. 233§1kk

Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 19 listopada 2014 roku:

I. w ramach zarzucanego oskarżonym K. N., M. Ż. i Z. Ż. w pkt I aktu oskarżenia czynu uznał ich za winnych tego, że: w dniu 12 grudnia 2013r. w O. na stadionie przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu dokonali rozboju na osobie A. G. (1) w ten sposób, że działając w sposób bezpośrednio zagrażający życiu pokrzywdzonego, używając przemocy poprzez zadawanie pokrzywdzonemu ciosów pięściami i kopanie po całym ciele, w wyniku czego doznał on pęknięcia nerki prawej przechodzącego przez całość grubość nerki z rozległym krwiakiem zaotrzewiowym wokół nerki wymagającym operacyjnego jej usunięcia, krwiaka podskórnego okolicy czołowej, stłuczenia klatki piersiowej po stronie prawej, co spowodowało chorobę realnie zagrażającą życiu w rozumieniu art. 156§1pkt2kk, doprowadzili go do stanu bezbronności, a następnie zabrali w celu przywłaszczenia portfel z zawartością dowodu osobistego i prawa jazdy wystawionych na nazwisko pokrzywdzonego oraz telefon komórkowy marki (...), buty i skarpetki łącznej wartości 542zł na szkodę A. G. (1), czym wyczerpali znamiona czynu opisanego w art. 280§2kk w zw. z art. 275§1kk w zw. z art. 11§2kk i za to z mocy art. 280§2kk w zw. z art. 275§1kk w zw. z art. 11§2kk skazał ich i z mocy art. 280§2kk w zw. z art. 11§3kk wymierzył im kary: oskarżonemu K. N. karę **5 (pięć) lat i 6 (sześć) miesięcy** pozbawienia wolności, oskarżonemu M. Ż. **karę 5 (pięć) lat** pozbawienia wolności, zaś oskarżonemu Z. Ż. **karę 4 (cztery) lata i 6 (sześć) miesięcy** pozbawienia wolności.

II. W ramach zarzucanego oskarżonym Z. Ż. i N. P. w pkt II a/o czynu ustalił, iż: w dniu 8 grudnia 2013r. w O. przy ul. (...) na terenie stacji paliw (...) działając wspólnie i w porozumieniu dokonali zniszczenia automatu do gier zręcznościowych w ten sposób, że uderzając w automat uszkodzili go, powodując szkodę w wysokości nie większej niż 420zł na szkodę firmy (...) Sp. z o.o. w z/s w W., czym wyczerpali znamiona czynu określonego w art. 124§1kk i z mocy art. 5§1 pkt 9 kkw wobec braku żądania ścigania, postępowanie w zakresie tego czynu umorzył.

III. Z mocy art. 63§1kk na poczet orzeczonych wobec oskarżonych K. N., M. Ż. i Z. Ż. kar pozbawienia wolności zaliczył okres ich rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 12 grudnia 2013r. do dnia 19 listopada 2014r.

IV. Oskarżoną T. N. uznał za winną popełnienia zarzucanego jej w pkt III a/o czynu i za to z mocy art. 18§2kk w zw. z art. 233§1kk skazał ją i z mocy art. 19§1kk w zw. z art. 233§1kk wymierzył jej **karę 6 (sześć) miesięcy** pozbawienia wolności

V. Z mocy art. 69§1i2kk i art. 70§1pkt1kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej T. N. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby **lat 2 (dwa)**.

VI. Z mocy art. 46§1kk zasądził solidarnie od oskarżonych: K. N., M. Ż. i Z. Ż. obowiązek naprawienia szkody w części poprzez zapłacenie na rzecz pokrzywdzonego A. G. (1) w kwocie 60000zł. (sześćdziesiąt tysięcy złotych).

VII. Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. P. i adw. D. O. kwoty po 1560zł, powiększone o stawki podatku VAT – łącznie po 1918,80zł. tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu

VIII. Zwolnił oskarżonych od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli:

Obrońca oskarżonego **K. N.** zaskarżył powyższy wyrok na jego korzyść w całości.

Na zasadzie art. 424§2 k.p.k.i 438 pkt. 2 i 4 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku polegającą na:

a) z naruszeniem art. 193 k.p.k. przez oddalenie wniosku obrońcy o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej w celu ustalenia czy obrażenia, jakich doznał pokrzywdzony A. G. (1) odpowiadają podanemu w jego zeznaniach przebiegowi zdarzenia a w szczególności czy liczba obrażeń jest adekwatna do przedstawionej intensywności bicia i kopania przez trzech napastników oraz czy pokrzywdzony mógł doznać pęknięcia nerki w wyniku innego mechanizmu niż bezpośrednie uderzenie bądź kopnięcie w okolice jej umiejscowienia, chociaż okoliczności te nie zostały wystarczająco wyjaśnione;

b) naruszenie przepisów art. 4, 410, 424§1 pkt 1 k.p.k. wyrażające się w ustaleniu przebiegu zdarzenia w oparciu o niekompletny i sprzeczny materiał dowodowy bez należytego umotywowania takiego stanowiska;

2) z ostrożności procesowej także rażąca surowość wymierzonej oskarżonemu K. N. kary pozbawienia wolności.

Podnosząc powyższe zarzuty, na zasadzie art. 427§1 i 437 pkt 2 k.p.k. wniósł o:

1) uchylenie zaskarżonego wyroku w odniesieniu do oskarżonego K. N. i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce do ponownego rozpoznania;

ewentualnie

2) w przypadku nieuwzględnienia wniosku z pkt. 1, zmianę wyroku przez wydatne złagodzenie orzeczonej wobec K. N. kary pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego **M. Ż.** zaskarżył wyrok w całości.

Na mocy art. 438 k.p.k. zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

- 1) obrazę przepisów postępowania: art. 4 i 7 k.p.k. poprzez jednostronną, powierzchowną ocenę dowodów, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania i wskazaniem doświadczenia życiowego oraz nierozważenie tych okoliczności sprawy, które przemawiały na korzyść oskarżonego,
- 2) obrazę przepisów postępowania art. 5§2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego M. Ż.;
- 3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a mający wpływ na jego treść przez przyjęcie, że oskarżony w dniu 12 grudnia 2013r. wspólnie i w porozumieniu z K. N. i Z. Ż. dokonał rozboju na osobie A. G. (1) poprzez zadawanie mu ciosów pięściami i kopanie po całym ciele, gdyż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie da się stwierdzić jednoznacznie, jaki miało przebieg zdarzenie z dnia 12 grudnia 2013r.,
- 4) obrazę prawa materialnego poprzez uznanie, że zachowanie oskarżonego wyczerpało znamiona przestępstwa określonego w art. 191§2 k.k.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów,
ewentualnie
- 2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce.

Obrońca oskarżonego **Z. Ż.** zaskarżył wyrok na korzyść w części dotyczącej:

1. uznania oskarżonego za winnego czynu opisanego w punkcie I wyroku,
2. orzeczenia o środku karnym, tj. solidarnym zobowiązaniu Z. Ż. do naprawienia szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu (pkt VI wyroku).

Na podstawie art. 427§2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

- 1) obrazę przepisów postępowania art. 4 k.p.k., 7 k.p.k., 410 k.p.k. i art. 424§1 pkt 1 k.p.k. mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na:
  - a) naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów i uznaniu wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do stwierdzenia, że zachowanie oskarżonego nakierowane było na zabójstwo, w tym w szczególności zabójstwo dokumentów tożsamości, podczas gdy prawidłowa ocena dowodów powinna prowadzić do stwierdzenia, że Z. Ż. swoim zamiarem obejmował tylko i wyłącznie znamiona czynu przestępnego z art. 158§2 k.k., zaś kradzież stanowiła eksces współsprawcy K. N., przy czym obraza ta miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na przyjęciu błędnej kwalifikacji prawnej czynu dokonanej przez Sąd Okręgowy i sprzecznym z zasadami prawidłowego rozumowania, obiektywizmu i domniemania niewinności oraz wbrew całokształtowi okoliczności ujawnionych na rozprawie przyjęciu, że Z. Ż. swoim zachowaniem wypełnił znamiona przestępstwa z art. 280§2 k.k. w zw. z art. 275§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.,
  - b) czynieniu ustaleń faktycznych na podstawie wyselekcjonowanego materiału dowodowego, co pozostaje w sprzeczności z obowiązkiem uwzględniania całokształtu dowodów zgromadzonych w sprawie oraz nieuwzględnieniu okoliczności, które przemawiały na korzyść oskarżonego – pominięciu okoliczności konsekwentnie wskazywanej przez pokrzywdzonego A. G. (1), iż nie pamięta, kto mu zdjął buty i skarpetki, pomimo przyznania jego zeznaniom zarówno

waloru wiarygodności jak i kluczowego charakteru dla sprawy i w konsekwencji przyjęciu, że Z. Ż. działał wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi oskarżonymi w celu dokonania zaboru mienia,

c) zaniechaniu wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia jakie fakty Sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, w szczególności w zakresie okoliczności podmiotowych i przedmiotowych związanych z czynem zarzucanym oskarżonemu, wskazania na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych oraz szczegółowego wyjaśnienia podstawy prawnej przedmiotowego wyroku – Sąd w uzasadnieniu przedmiotowego wyroku wbrew stanowczym zeznaniom pokrzywdzonego A. G. (1), że portfel i telefon zabrał mu K. N. oraz że nie pamięta, kto mu zdjął buty i skarpetki, domniemał, iż Z. Ż. w trakcie przedmiotowego zdarzenia działał z zamiarem dokonania kradzieży a ponadto, że było to działanie wspólnie i w porozumieniu z K. N. i M. Ż. jednak zupełnie nie wyjaśnił na jakich dowodach się oparł czyniąc te ustalenia, a jakie dowody pozbawił wiarygodności, w uzasadnieniu wyroku zupełnie brak odniesienia do wskazanych okoliczności, które w kontekście przypisanego oskarżonemu Z. Ż. czynu jest kluczową okolicznością, a ze zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego wniosku w tym przedmiocie nie sposób wysnuć, co powoduje, że wyrok nie poddaje się kontroli, ponadto Sąd nie wskazał na jakiej podstawie ustalił wartość skradzionego mienia, co mogło mieć wpływ na wysokość kary;

2) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na:

a) przyjęciu przez Sąd I instancji, że oskarżony Z. Ż. działając wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi oskarżonymi w sposób bezpośrednio zagrażający życiu dokonał rozboju, a tym samym dopuścił się popełnienia czynu z art. 280§2 k.k. w zw. z art. 275§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k., podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżony swoim zachowaniem co najwyżej wyczerpał znamiona czynu z art. 158§2 k.k.,

b) bezpodstawnym ustaleniu wartości skradzionych pokrzywdzonemu rzeczy tj. portfela, telefonu, butów i skarpetek na kwotę 542 zł podczas gdy przyjęcie wskazanej kwoty nie znajduje żadnego uzasadnienia w zgromadzonym materiale dowodowym;

3) obrazę prawa materialnego tj. art. 46§1 k.k. polegającą na jego nieprawidłowym zastosowaniu i orzeczeniu obowiązku naprawienia szkody mimo, że w świetle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego przestępstwem przypisanym oskarżonemu w pkt I wyroku nie wyrządzono pokrzywdzonemu szkody a doznał on na jego skutek krzywdy w związku z utratą nerki.

Na podstawie art. 427§1 k.p.k. i art. 437§1 i 2 k.p.k. wniósł o:

1. zmianę wyroku w pkt I poprzez przyjęcie kwalifikacji prawnej czynu z art. 158§2 k.k. oraz wymierzenie mu z mocy ww. przepisu, znacznie łagodniejszej kary pozbawienia wolności za ten czyn,

2. zmianę wyroku w pkt VI poprzez zasądzenie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w miejsce orzeczonego przez Sąd instancji obowiązku naprawienia szkody w części

ewentualnie

3. uchylene zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonej **T. N.** zaskarżył powyższy wyrok w części tj. w zakresie pkt IV oraz V na jej korzyść.

Zaskarżonemu orzeczeniu na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 366§1 k.p.k. i 410 k.p.k. poprzez błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie przedmiotowych przepisów,

naruszenie przez Sąd swobodnej kontrolowanej oceny całokształtu zgromadzonych w sprawie dowodów na skutek zaniechania ich wszechstronnej i wnikliwej analizy polegające na:

- dowolnym uznaniu za obiektywne zeznań złożonych przez pokrzywdzonego A. G. (1) w takim zakresie w jakim wymieniony wskazywał na T. N. jako osobę, która miała nakłonić jego do zmiany uprzednio złożonych zeznań,

- dowolnym uznaniu za niewiarygodne wyjaśnień złożonych przez oskarżoną T. N. na okoliczność wizyty jaka miała miejsce w szpitalu u pokrzywdzonego, jej charakteru a także przebiegu rozmowy, jak również następczego zachowania się pokrzywdzonego,

2) obrazę przepisu art. 424§1 i 2 k.p.k., polegającą na niedopełnieniu określonego tym przepisem obowiązku zamieszczenia w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia koniecznych elementów, a przede wszystkim szczegółowego wskazania, jakie fakty Sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej materii konkretnie oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych w takim zakresie w jakim przyjął, że oskarżona T. N. dopuściła się zarzucanego czynu

w konsekwencji zarzucił:

3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, który miał istotny wpływ na treść orzeczenia i polegał na nietrafnym i nieuprawnionym przyjęciu, iż oskarżona T. N. podczas rozmowy z pokrzywdzonym dążyła by ten zmienił zeznania, które miały obciążać jej syna, podczas gdy przeprowadzona w sposób prawidłowy, zgodnie z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego ocena zebranych w sprawie dowodów prowadzi do odmiennego wniosku.

Stawiając powyższe zarzuty, na podstawie art. 427§1 k.p.k. i art. 437§1 i 2 k.p.k. wniósł o :

- zmianę wyroku Sądu I instancji i uniewinnienie oskarżonej T. N. od zarzucanego jej czynu

ewentualnie

- uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wyrok w stosunku do oskarżonego N. P. i Z. Ż. w zakresie czynu przypisanego im w pkt. II uprawomocnił się.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonych K. N., M. Ż. i Z. Ż. są o tyle zasadne, że doprowadziły do uchylenia wyroku w skarżonym zakresie i przekazania sprawy w zakresie czynu przypisanego tym oskarżonym w pkt I do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce.

Natomiast apelacja obrońcy oskarżonej T. N. jest niezasadna i to w stopniu oczywistym i na uwzględnienie nie zasługuje. Zgodnie z art. 457 § 2 k.p.k., jeżeli sąd utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną, uzasadnienie sporządza się na wniosek strony. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku nie został złożony przez obrońcę oskarżonej T. N.. W związku z tym niniejsze uzasadnienie, zgodnie z art. 422 § 1 zd. 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 2 zd. 2 k.p.k., ogranicza się do zarzutów apelacyjnych obrońców oskarżonych K. N., M. Ż. i Z. Ż..

Kierunek tych trzech apelacji, rodzaj i treść podniesionych w nich zarzutów w zestawieniu z orzeczeniem drugoinstancyjnym uzasadnia konieczność łącznego ustosunkowania się i analizy zarzutów apelacyjnych.

Dokonując kontroli odwoławczej zaskarżonego w tym zakresie wyroku Sąd Apelacyjny stwierdził, iż jest on w znacznej mierze i co do podstawowych kwestii, obarczony uchybieniami, które mniej lub bardziej obszernie przedstawiają w swoich apelacjach poszczególni skarżący w części dotyczącej naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 4, 7, 410 k.p.k.

Należy zgodzić się ze skarżącymi, iż Sąd Okręgowy zbyt pobieżnie i jednostronnie ocenił dowody dotyczące przede wszystkim podstawowej kwestii, a mianowicie ustaleń co do zamiaru sprawców w popełnieniu przypisanego im czynu z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k.

Przeprowadzona poniżej analiza tych zarzutów apelacyjnych, wnioski z niej wypływające co do konieczności ponownego przeprowadzenia szeregu dowodów w sprawie przyjmują formę wytycznych przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Oczywiście rzeczą jest, iż konsekwencją tego jest konieczność ponownej oceny materiału dowodowego dotyczącego oskarżonych K. N., M. Ż. i Z. Ż. z zakresie przypisanego im w pkt. I czynu.

Przechodząc do analizy zarzutów tych apelacji wskazać należy, iż prawidłowe i kompletne ich rozpoznanie wymagało bardzo szczegółowego odniesienia i ustosunkowania się do szeregu dowodów osobowych. Powiedzmy wprost dokonania przez Sąd odwoławczy własnej oceny tych dowodów. Oceny niejednokrotnie różniące się, a w kwestii oceny zamiaru sprawców zdecydowanie odmiennej od tej dokonanej przez Sąd Okręgowy. Trudność w ocenie tych dowodów, a mowa tu o wyjaśnieniach oskarżonych i zeznaniach pokrzywdzonego, leży w wielorakiej możliwości ich interpretacji. Dlatego też chodzi tu, tak jak uczynił to Sąd Apelacyjny, o wnikliwą lekturę wszystkich zawartych w aktach sprawy zeznań pokrzywdzonego. Ich analiza i zaprezentowane poniżej wnioski z niej wypływające dotyczyć będą ponownie Sądu Okręgowego i wskazują na konieczność ponownego ich przeprowadzenia w sprawie zaś stwierdzenia co do konieczności ponownego ich przeprowadzenia przyjmują formę wytycznych przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Oczywiście rzeczą jest, iż poczynione przez Sąd Apelacyjny w trakcie analizy tych dowodów rozważania, oceny i ustalenia nawet gdyby traktować je jako wskazanie „zalecenie” to jako, że dotyczą oceny konkretnego dowodu nie są wiążące dla sądu ponownie rozpoznającego sprawę.

W zakresie przypisanego oskarżonym w punkcie I wyroku czynu ustalenia dotyczą dwóch podstawowych kwestii, a mianowicie zamiaru dokonania wspólnie i w porozumieniu rozboju i to kwalifikowanego („działając w sposób bezpośrednio zagrażający życiu pokrzywdzonego”) oraz świadomości poszczególnych sprawców co do jego realizacji.

A w tym zakresie Sąd Okręgowy zbyt pobieżnie i jednostronnie ocenił dowody dotyczące tych kwestii. Można nawet pokusić się o stwierdzenie, iż z góry przyjął, że działanie oskarżonych wyczerpuje znamiona przestępstwa rozboju i przeprowadzając, a następnie dokonując oceny wyjaśnień oskarżonych i zeznań pokrzywdzonego absolutnie się nad tym nie zastanawiał i nie rozważał.

Zatem nie sposób w tym miejscu nie przypomnieć dwóch kwestii. Pierwsza to ta, iż konstrukcja przestępstwa rozboju polega na kradzieży dla dokonania której środkiem jest stosowanie przemocy, tu doprowadzenie pokrzywdzonego do stanu bezbronności w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu. Druga to ta, iż sprawca (sprawcy) odpowiada za zamiar. I to zamiar sprawcy (sprawców) jest przedmiotem dowodzenia i powinien się znaleźć w centrum zainteresowania orzekającego Sądu.

Dlatego też trudno odmówić racji skarżącym wywodzącym, że ocena Sądu jest przede wszystkim niepełna i zawiera błędy natury logicznej, w tym w zakresie wnioskowania co do zamiaru oskarżonych. Bez wątplenia rozumowanie Sądu jest obarczone ewidentnymi brakami, a naruszenie przepisów art. 7, 410 k.p.k. przełożyło się na ustalenia faktyczne, których odzwierciedleniem jest opis przypisanego oskarżonym w pkt. I czynu. Również wykazane w części motywacyjnej rozumowanie jest dotknięte uchybieniami co w sposób oczywisty narusza art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. W konsekwencji wymogi i uwarunkowania procesowe w takiej sytuacji nakazują uchylenie wyroku w skarżonym zakresie do ponownego rozpoznania.

Tu wskazać należy, iż ocenie Sądu podlegały trzy grupy osobowego materiału dowodowego. Pierwsza to wyjaśnienia oskarżonych: K. N., M. Ż. i Z. Ż., druga to zeznania pokrzywdzonego A. G. (1) i trzecia to zeznania świadków osób mających styczność bezpośrednio po zdarzeniu bądź z pokrzywdzonym, a więc A. G. (2) – recepcjonistki z hotelu wzywającej policję, A. S. i M. C. – policjantów przybyłych na wezwanie, bądź też z jego rzeczami, a więc H. Z. – znalazcy skarpet, P. K. – znalazcy butów pokrzywdzonego.

Zdecydowanie najistotniejsze i w ocenie Sądu Okręgowego stanowiące podstawę ustalenia stanu faktycznego były zeznania pokrzywdzonego A. G. (1). Sąd uznał je za przekonujące, pewne i logiczne. Bez wątplenia takimi również w ocenie Sądu Apelacyjnego pozostają. Mało tego co do opisu przebiegu całego zdarzenia Sąd Apelacyjny stwierdza, iż są konsekwentne, stanowcze i generalnie nie zawierają istotnych dla oceny zdarzenia rozbieżności. Ich wartości dowodowej nie niweczy, jak chce tego obrońca oskarżonego N., stan nietrzeźwości. Świadek zachował bowiem zdolność prawidłowego zapamiętywania i odtworzenia przebiegu zdarzenia.

Tyle tylko, że z punktu widzenia ustalenia zamiaru sprawców zeznania pokrzywdzonego nie zostały przez Sąd Okręgowy w ogóle ocenione. Sąd Apelacyjny jednoznacznie i kategorycznie stwierdza, iż poddając ocenie zeznania pokrzywdzonego Sąd Okręgowy powielając zarzut z góry przyjął rozbójnicze działanie oskarżonych wspólnie i w porozumieniu, nie analizując opisywanych przez pokrzywdzonego, ewidentnie widocznych i czytelnych zindywidualizowanych zachowań poszczególnych oskarżonych. W szczególności Sąd Okręgowy przesłuchując pokrzywdzonego nie zwrócił wymaganej uwagi na kilka elementów zdarzenia, które w późniejszej ocenie żadną miarą nie wskazują, iż mamy tu do czynienia z przestępstwem rozboju.

Przy czym to trzeba zastrzec, że Sąd Okręgowy oprócz cytowania zeznań pokrzywdzonego jako takiej ich oceny nie dokonuje. Tymczasem Sąd Apelacyjny zwraca uwagę na kilka elementów zdarzenia, które przy ponownym rozpoznaniu sprawy będą wymagały szczególnej uwagi tak w trakcie przeprowadzania dowodu z zeznań pokrzywdzonego jak i w trakcie jego oceny. Podkreślając, iż w każdym zeznaniu pokrzywdzony jednako je przedstawia, Sąd Apelacyjny jedynie je wypunktuje czyniąc zadość z jednej strony czytelności niniejszego uzasadnienia z drugiej zaś obligując Sąd do ponownej szczegółowej ich oceny.

Po pierwsze: faza przedmiotowego zdarzenia rozpoczęta na stadionie od utarczki słownej, a zakończona pobiciem kopaniem pokrzywdzonego przez wszystkich oskarżonych. Sąd Okręgowy nie zwrócił uwagi na fakt, iż utarczka słowna przechodzi w „wyzwanie pokrzywdzonego na solówkę”. Pokrzywdzony w każdym składanych tak przed Sądem (k.858-860odw.) jak i w postępowaniu przygotowawczym (k.64-66, 392-396) zeznaniach wyraźnie stwierdza, że „każdy chciał z nim iść na solówkę”. Wprawdzie ta faza zdarzenia zakończona została wspólnym skopaniem pokrzywdzonego przez oskarżonych to element „wyzwania na solówkę” winien być szczegółowo zbadany bowiem sprowadza się li tylko do bicia się (ewentualnie pobicia) zdecydowanie zaś przeczy rabunkowemu zamiarowi oskarżonych, a w wypadku oskarżonych Ż. i Ż. ten zamiar wręcz wyklucza.

Po drugie: korelująca z w/w okoliczność świadomości oskarżonych, iż pokrzywdzony na ten moment nie ma już przy sobie żadnych pieniędzy. Tego dowodził fakt uprzedniego wspólnego zakupu wódki na stacji (...) i dokonanej na ten cel wspólnej piętnej zrzutki z resztek pieniędzy. Tu wskazać też należy, iż wszystkie wcześniejsze wydatki na alkohol pokrywał tylko pokrzywdzony.

Po trzecie: w każdym zeznaniu tak składanych przed Sądem jak i w postępowaniu przygotowawczym pokrzywdzony sam moment kradzieży opisuje jednobrzmiąco: „N. wyjął z tyłu z prawej kieszeni portfel, przewrócił na plecy i z przedniej kieszeni wyjął telefon komórkowy”. Pokrzywdzony ten moment identyfikuje wyłącznie z osobą oskarżonego N. i wynika to nie tylko z samego opisu zdarzenia, ale także z faktu, że w tym momencie prosił go by oddał mu dokumenty. Pokrzywdzony akcentuje tu moment, iż N. się tylko uśmiechnął. Ten moment pozostaje o tyle istotny, że w zeznaniach pokrzywdzonego istnieje rozbieżność, która przez Sąd nie została wyjaśniona i w konsekwencji oceniona. I tak pokrzywdzony składając zeznania podał: przed Sądem (k.858-860odw.), że N. zabierając mu dokumenty „śmiał się do swoich kolegów” podczas gdy w zeznaniach (k.64-66) „zaśmiał się i zabrał telefon marki (...)” zaś w zeznaniach (k.392-396) „prosił, żeby zostawić mu dokumenty, a N.zaczął się śmiać”. Zdaniem Sądu Apelacyjnego jest to moment zdarzenia, który tak naprawdę decyduje o jego ocenie prawnej. Szczegółowe i precyzyjne jego zbadanie i odtworzenie w zestawieniu z wyżej wskazanymi okolicznościami pozwoli na uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy wszyscy oskarżeni działali z zamiarem rozboju czy też swoim zamiarem obejmowali tylko i wyłącznie znamiona czynu przestępnego z art. 158 § 2 k.k., zaś kradzież stanowiła eksces współsprawcy K. N..

Po czwarte: ocena końcowej fazy zdarzenia opisanej przez pokrzywdzonego także konsekwentnie, a polegającej na oddaleniu się oskarżonych, powrocie do pokrzywdzonego, zdjęciu mu butów i skarpetek oraz poniżeniu go przez oddanie nań moczu zdaje się także przeczyć ocenie prawnej zdarzenia przyjętej przez Sąd Okręgowy. Bez wątpienia działanie to miało na celu uniemożliwienie pokrzywdzonemu przemieszczania się i powiadomienia o zdarzeniu policji. Wynika to z zestawienia zasłyszanego przez pokrzywdzonego kontekstu wypowiedzi oskarżonych z zimową porą roku i wreszcie porzuceniem nieopodal skarpetek i wrzuceniem butów na dach najbliższego budynku. W tym stanie rzeczy trudno uznać buty i skarpety za przedmiot rozboju czy też zaboru.

Z wymienionymi wyżej okolicznościami końcowej fazy zdarzenia wiąże się konieczność oceny zeznań świadków osób mających styczność bezpośrednio po zdarzeniu bądź z pokrzywdzonym, a więc A. G. (2) – recepcjonistki z hotelu wzywającej policję, A. S. i M. C. – policjantów przybyłych na wezwanie, bądź też z jego rzeczami, a więc H. Z. – znalazcy skarpet, P. K. – znalazcy butów pokrzywdzonego. O ile w wypadku dwóch ostatnich świadków Sąd pierwszej instancji powinien wykorzystać uprawnienie, jakie daje mu przepis art. 442 k.p.k. to przesłuchanie pozostałych jako mających styczność z pokrzywdzonym wydaje się jednak potrzebne. Sąd Apelacyjny ma świadomość, iż są to świadkowie „z przekazu” jednak dla wyświetlenia zwłaszcza zamiaru z jakim działali oskarżeni koniecznością wydaje się przesłuchanie przynajmniej interweniujących funkcjonariuszy policji.

Oczywistym przy tym jest, iż Sąd odwoławczy uchylający orzeczenie kończące postępowanie i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania nie może ingerować w sferę swobodnej oceny Sądu I instancji. Jego rola ogranicza się wyłącznie do wskazania uchybień Sądu orzekającego merytorycznie oraz zakresu uzupełniającego postępowania dowodowego nakazującego sprawdzenie lub wyjaśnienie istotnych wątpliwości czy też jak to ma miejsce w przedmiotowej sprawie ponowne rozważenie ustalonych już okoliczności.

I tak Sąd I instancji ponownie rozpoznając sprawę oskarżonych w zakresie czynu przypisanego im w pkt. I wyroku ponownie przeprowadzi i oceni, jaki walor dowodowy nadać wyjaśnieniom oskarżonych, zeznaniom pokrzywdzonego oraz zeznaniom poszczególnych w/w osób mających styczność z pokrzywdzonym. W konsekwencji przyjętej oceny prawnej zajdzie konieczność poczynienia ustaleń w oparciu o opinię biegłej dotyczących zaistnienia przesłanek z art. 280 § 2 k.k. bądź też art. 158 § 2 k.k.

Nie przesądzając zatem przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie oskarżonych w zakresie czynu uchylonego do ponownego rozpoznania, a dostrzegając w szczególności konieczność ponownego przeprowadzenia wskazanych dowodów i ich ponownej oceny przy uwzględnieniu uwag zawartych w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego, orzeczono jak w sentencji.

W części utrzymującej wyrok w mocy kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze w stosunku do oskarżonej T. N. orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k.

J.